

A szövegtanok laterális környezetéhez – ahogy a *Szemiotikai szövegtan* korábbi kötetiben láttuk – egyrészt a *nyelvészeti diszciplínák*, másrészt a *szövegtani tárdiszciplínák* tartoznak. A jelen kötetben súlypontilag a szövegtanok és a tárdiszciplínák kapcsolatának kérdéseivel foglalkozunk. A szövegtanok és a nyelvészeti diszciplínák kapcsolata néhány kérdésének elemzéséhez a következő kötetünkben térünk vissza.

B.1. TEXTOLÓGIAI TÁRDISZCIPLÍNÁK

DISZKUSSZIÓ. A SZÖVEGTANOK ÉS A SZÖVEGTANI TÁRSTUDOMÁNYOK VISZONYÁHOZ

A *Szemiotikai szövegtan 9-11.* köteteiben, valamint az *Iskolakultúra* című folyóirat 1997-98-as számaiban explicit módon is kirajzolódott a szövegtani kutatásnak az a diszciplínakerete, amelyben a *Szemiotikai szövegtan* című periodika e kutatást megindulásától fogva egységbe fogni igyekezett.

Mínhogy ebben a keretben a szövegtanok és úgynevezett 'laterális' tárdiszciplínái – egyfelől a szövegtani társtudományok, másfelől a nyelvészeti tudományok – játsszák a központi szerepet, kézenfekvő, hogy ezek egymáshoz való viszonyának a vizsgálata egyike a legjelentősebb szövegtani kutatási feladatoknak.

A szövegtanok és a nyelvészeti tudományok kapcsolatának vizsgálatára időközben létrejött az *Officina Textologica* című periodika (eddig megjelent köteteihez lásd jelen kötetünk *Bibliográfiák, Repertóriumok* részét). Amily mértékben ez a kapcsolat tisztázódik, vagy tisztázódásához legalább megvitatásra érdemes javaslatok születnek, oly mértékben remélhető a szövegtanok és társtudományaik viszonyának az újragondolása is. Ezt az újragondolást azonban valamikor, valahol el kell kezdeni. Ez az igény hozta létre azokat az írásokat, amelyeket e *Diszkusszió* címe alatt talál itt egybegyűjtve az olvasó.

A diszkusszió elindításához PETŐFI itt közölt első írása szolgált. Ezt az írást küldtük meg a szóban forgó társtudományokkal foglalkozó néhány kollégának, arra kérve őket, hogy fejtsék ki gondolataikat az általuk művelt tárdiszciplína kompetenciaköréről és / vagy annak a szövegtan kompetenciaköréhez való viszonyáról. Egyrészt nagy örömünkre szolgál, hogy a felkért kollégák kérésünknek eleget tettek, másrészt a beérkezett írások – a dolog természeténél fogva – inkább a diszkusszió továbbfolytatásához szolgálnak alapot, mintsem egy – akármilyen esetleges – összegzés megkísérléséhez. Következésképpen az írások sorát nem zárja le összegzés, ehelyett PETŐFI egy másik írását közöljük, amelyik a szó és gondolatalakzatok egy szemiotikai textológiai keretű elméletét körvonalazza.

Valamennyi írás a szerző több éves / évtizedes kutatásra támaszkodó egyéni tapasztalatát tükrözi, e válaszokkal kapcsolatban többek között ezért sem lehet 'közös nevező'-ről beszélni. De célunk nem is e közös nevező keresése volt, hanem az, hogy

elindítsunk egy olyan eszmecserét, amely vagy a felvetett kérdések (megalapozott!) elvetéséhez, vagy azok legalább részleges tisztázásához vezethet. Ennek az eszmecserének a reményében köszönjük meg valamennyiüknek ezúton is e *Diskusszió*hoz való hozzájárulásukat.